YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

20 päivänä lokakuuta 2005 *

Yhdistetyissä asioissa C-327/03 ja C-328/03,

joissa on kyse kahdesta EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jotka Bundesverwaltungsgericht (Saksa) on esittänyt 30.4.2003 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 28.7.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

Saksan liittotasavalta

vastaan

ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG, jota edustaa **ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH** (asia C-327/03), ja

Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG (asia C-328/03),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit J. Malenovský, S. von Bahr (esittelevä tuomari), A. Borg Barthet ja U. Lõhmus,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.11.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Saksan liittotasavalta, asiamiehinään S. Prömper ja K. Schierloh,

— ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG, jota edustaa ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt R. Schütz,

— Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG, edustajanaan Rechtsanwalt M. Hoffmann,

— Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään K. Manji, avustajanaan barrister S. Moore,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Schmidt ja M. Shotter,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.12.2004 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista 10 päivänä huhtikuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/13/EY (EYVL L 117, s. 15) tulkintaa.

2 Nämä pyynnöt on esitetty kahdessa asiassa, joissa asianosaisina ovat yhtäältä Saksan liittotasavalta ja toisaalta ISIS Multimedia Net GmbH und Co. KG, jota edustaa ISIS Multimedia Net Verwaltungs GmbH (jäljempänä ISIS Multimedia), ja Firma O2 (Germany) GmbH und Co. OHG (jäljempänä Firma O2) ja jotka koskevat maksua,

jonka Regulierungsbehörde für Telekommunikation und Post (telepalvelujen ja postin sääntelyviranomainen; jäljempänä sääntelyviranomainen) vaatii puhelinnumeroiden luovuttamista koskevien pyyntöjen käsittelyn yhteydessä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 97/13 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että osana valtuutusmenettelyä yrityksille määrättävillä maksuilla pyritään ainoastaan kattamaan sovellettavan yksittäisen toimiluvan myöntämisestä, käsittelystä, valvonnasta ja toimeenpanosta aiheutuvat hallinnolliset kulut. Yksittäistä toimilupaa koskevien maksujen on oltava suhteessa tehtyyn työhön, ja ne on julkaistava aiheellisella ja riittävän yksityiskohtaisella tavalla niiden saattamiseksi helposti saataville.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat, jos käytettävät voimavarat ovat niukat, sallia, että niiden kansalliset sääntelyviranomaiset perivät maksuja, joilla pyritään varmistamaan näiden voimavarojen mahdollisimman tehokas käyttö. Näiden maksujen on oltava ketään syrjimättömiä, ja niissä on erityisesti otettava huomioon tarve edistää uusien palvelujen ja kilpailun kehittymistä."

Kansallinen lainsäädäntö

4 Asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö sisältää 25.7.1996 annetun Telekommunikationsgesetzin (televiestintälaki, *Bundesgesetzblatt*, jäljempänä BGBl., 1996 I, s. 1120; jäljempänä TKG) 43 §:n 3 momentin ja 16.8.1999 annetun Telekommunikations-Nummerngebührenverordnungin (televiestinnässä käytettäviin numeroihin sovellettavista maksuista annettu asetus, BGBl. 1999 I, s. 1887; jäljempänä TNGebV).

5 TKG:n 43 §:ssä säädetään, että sääntelyviranomainen huolehtii numerointiin liittyvistä hallinnointitehtävistä ja että puhelinnumeron pyynnöstä tapahtuvasta luovutuksesta peritään maksu. Maksun aiheuttavista toimenpiteistä ja maksun määrästä säädetään 23.6.1970 annetun Verwaltungskostengesetzin (hallintokuluista annettu laki, BGBl. 1970 I, s. 821) mukaisesti asetuksella.

6 TNGebV:n 1 §:ssä — luettuna yhdessä kyseisen säännöksen liitteessä olevan B 1 kohdan kanssa ja sellaisena, kuin se oli alun perin säädettynä — säädetään, että sellaisen numeroblokin, joka sisältää 1 000 kymmenestä numerosta muodostuvaa puhelinnumeroa, luovuttamisesta paikallisverkkoa varten peritään 1 000 Saksan markan (DEM) (eli noin 500 euron) suuruinen maksu. Jos numeroiden luovuttamista koskeva pyyntö evätään, peritään maksu, jonka määrä on neljäsosa siitä maksusta, joka peritään numeroiden luovuttamisesta, eli käsiteltävänä olevassa asiassa 250 DEM (noin 125 euroa).

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

7 ISIS Multimedia ja Firma O2, jotka ovat teleyrityksiä, pyysivät sääntelyviranomaiselta puhelinnumeroiden luovuttamista.

8 ISIS Multimedia sai 37 numeroblokkia, joista kukin sisältää 1 000 kymmenen numeron muodostamaa numeroa, pyytämistään 43 numeroblokista. Firma O2 sai 2 303 numeroblokkia, joista kukin sisältää 1 000 kymmenen numeron muodostamaa numeroa, pyytämistään 2 324 numeroblokista. Tässä yhteydessä ensiksi mainittua yritystä vaadittiin maksamaan 38 500 DEM ja viimeksi mainittua yritystä 2,3 miljoonaa DEM.

9 Kyseisten maksujen määrä on yli 15 kertaa suurempi kuin puhelinnumeroiden luovuttamisesta aiheutuvien hallintokulujen määrä ja yli kolme kertaa suurempi kuin numeroiden luovuttamista koskevan pyynnön hylkäämisestä aiheutuvien kulujen määrä. Lisäksi maksun määrä luovutettua numeroa kohti vastaa noin 0,1 prosenttia siitä vuosittaisesta liikevaihdosta, joka numeron avulla voidaan toteuttaa.

10 Deutsche Telekom AG:lla (jäljempänä Deutsche Telekom), joka on entisen, Saksan markkinoilla ennen monopoliasemassa olleen operaattorin seuraajayritys, on käytettävissään 400 miljoonan numeron varanto, jonka se on saanut maksutta. Bundesverwaltungsgerichtin mukaan kansallisen lainsäätäjän aikomuksena oli ollut periä kyseiseltä yritykseltä TNGebV:ssä vahvistettu maksu vastikkeena kyseisen varannon luovutuksesta, mutta tämä ei ole ollut mahdollista, koska Deutsche Telekom ei ole esittänyt minkäänlaista pyyntöä numeroiden luovuttamisesta ja koska TKG:n 43 §:ää ei näin ollen ole voinut soveltaa.

11 ISIS Multimedia ja Firma O2 nostivat kanteen sääntelyviranomaisen tekemistä maksuunpanopäätöksistä. Niiden kanteet hylättiin ensimmäisessä oikeusasteessa mutta hyväksyttiin muutoksenhakuasteessa. Sääntelyviranomainen haki näin ollen muutosta Revision-menettelyssä Bundesverwaltungsgerichtissä.

12 Bundesverwaltungsgericht toteaa, että TKG ja TNGebV ovat Saksan perustuslain mukaisia. Kyseinen tuomioistuin katsoo myös, että direktiivin 97/13 11 artiklan

2 kohdassa mahdollistetaan maksun periminen puhelinnumeroiden — jotka ovat niukka voimavara — luovuttamisesta. Bundesverwaltungsgericht nostaa kuitenkin esille kysymyksen siitä, onko kyseisen säännöksen ja muun muassa kilpailun edistämistä koskevan tarpeen kanssa yhteensopivaa se, että uusiin teleyrityksiin sovelletaan maksua, joka osaksi heijastaa luovutettujen numeroiden taloudellista arvoa, vaikka kansallisen lainsäädännön mukaan samaa maksua ei ole mahdollista periä Deutsche Telekomilta siitä numerovarannosta, jonka se on saanut käyttöönsä. Bundesverwaltungsgericht katsoo, että jos markkinoilla vallitseva kilpailutilanne on otettava huomioon, on todennäköistä, että tällainen maksu on mainitun 11 artiklan 2 kohdan vastainen.

13 Bundesverwaltungsgericht on tässä tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kaksi ennakkoratkaisukysymystä, jotka ovat asioissa C-327/03 ja C-328/03 sanamuodoltaan samat:

"1) Onko direktiiviä 97/13/EY tulkittava siten, että puhelinnumeroiden luovuttamisesta voidaan periä maksu, jossa otetaan huomioon luovutettujen numeroiden taloudellinen arvo, huolimatta siitä, että samoilla markkinoilla toimiva määräävässä markkina-asemassa oleva yritys on saanut edeltäjänään olleelta aikaisemmalta valtionmonopolilta maksutta haltuunsa suuren määrän puhelinnumeroita, ja siitä, että kansallisen oikeuden perusteella ei ole mahdollista periä jälkikäteen maksua vanhasta numerovarannosta?

Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

2) Voidaanko edellä kuvatussa tilanteessa määrätä markkinoille tuleville uusille toimijoille puhelinnumeron luovuttamisesta yhtenäinen maksu, joka vastaa suuruudeltaan tiettyä prosenttiosuutta (0,1:tä prosenttia) siitä liikevaihdosta, jonka voidaan arvioida toteutuvan, jos kyseinen numero annetaan sen

loppukäyttäjälle, ottamatta huomioon kyseisille toimijoille markkinoille tulosta aiheutuvia muita kustannuksia ja arvioimatta kyseisten kustannusten perusteella näiden toimijoiden mahdollisuuksia kilpailla määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen kanssa?"

14 Asiat C-327/03 ja C-328/03 on yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 16.9.2003 antamalla määräyksellä yhdistetty kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymysten käsittely

Ensimmäinen kysymys

15 Kansallinen tuomioistuin kysyy ensimmäisellä kysymyksellään, onko direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että sen kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan lainsäädännön kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että telemarkkinoilla toimivan uuden operaattorin on maksettava puhelinnumeroiden luovuttamisesta maksu, jossa otetaan huomioon kyseisten numeroiden taloudellinen arvo, huolimatta siitä, että sellainen teleyritys, jolla on samoilla markkinoilla määräävä markkina-asema, on saanut maksutta haltuunsa kyseistä yritystä edeltäneen entisen monopolinhaltijan hallussa olleen huomattavan numerovarannon, ja siitä, että kansallisessa oikeudessa suljetaan pois mahdollisuus periä jälkikäteen maksu kyseisestä varannosta.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

16 ISIS Multimedia, Firma O2 ja Euroopan yhteisöjen komissio väittävät, että se, että uusiin operaattoreihin kohdistuu velvollisuus maksaa TNGebV:ssä säädetty maksu

vastikkeena sellaisten puhelinnumeroiden luovuttamisesta, jotka ovat välttämättömiä, jotta kyseiset operaattorit voivat tarjota asiakkailleen paikallisverkon puhelinpalveluja, vaikka Deutsche Telekomilla on samaa palvelua varten maksutta käytössään huomattava numerovaranto, on syrjivää ja merkitsee kilpailun kehittymiseen kohdistuvaa estettä. Senkaltainen lainsäädäntö, johon tällainen maksu perustuu, on näin ollen direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdan toisessa virkkeessä lueteltujen edellytysten vastainen.

17 Saksan hallitus väittää sitä vastoin ensinnäkin, ettei tällainen lainsäädäntö ole syrjivää, koska Deutsche Telekomin on, kuten sen kilpailijoiden, suoritettava maksu uusien puhelinnumeroiden luovuttamisesta.

18 Saksan hallitus toteaa seuraavaksi sen numerovarannon osalta, jonka Deutsche Telekom on saanut edeltäjänään olleelta yritykseltä, että silloin, kun kyseinen varanto luotiin, minkäänlaista kansalliseen lainsäädäntöön tai yhteisön lainsäädäntöön perustuvaa maksua ei peritty. Kyseisestä varannosta ei näin ollen ole kyseisen hallituksen mukaan aihetta periä maksua jälkikäteen, mikä ei sitä paitsi olisi kansallisen oikeuden mukaan mahdollista.

19 Saksan hallitus toteaa lisäksi, että se, ettei Deutsche Telekom ole suorittanut maksua hallussaan olevasta puhelinnumerovarannosta, voidaan perustella niillä raskailla kustannuksilla, joita kyseiselle yritykselle aiheutuu yleispalvelusta sekä siitä, että se on pitänyt palveluksessaan suuren joukon edeltäjänsä toimihenkilöitä, mistä seuraa velvollisuus varmistaa viimeksi mainittujen henkilöiden eläkkeiden maksaminen.

20 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus väittää puolestaan, että velvollisuus suorittaa maksu, jossa otetaan huomioon luovutettujen puhelinnumeroiden taloudellinen arvo, mahdollistaa kyseisten numeroiden muodostamien niukkojen voimavarojen hallinnoinnin direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Yhteisöjen tuomioistuimen vastaus

21 Direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdan mukaan maksun on täytettävä kolme edellytystä. Ensinnäkin maksulla on mahdollistettava se, että varmistetaan niukkojen voimavarojen mahdollisimman tehokas käyttö. Toiseksi maksun on oltava syrjimätön. Lopuksi maksussa on otettava huomioon tarve edistää uusien palvelujen ja kilpailun kehittymistä.

22 Ensimmäisen, voimavarojen mahdollisimman tehokasta käyttöä koskevan edellytyksen osalta Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset väittävät, että käytettäviä puhelinnumeroita on rajallinen määrä ja että näin ollen ensimmäinen edellytys täyttyy.

23 Tältä osin on todettava, että direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdassa toki sallitaan se, että maksua voidaan soveltaa "niukan voimavaran" käyttämiseksi mahdollisimman tehokkaasti, mutta että kyseistä käsitettä ei määritellä mainitussa artiklassa.

24 Näin ollen on tarpeen tarkastella kyseistä artiklaa edeltäviä säännöksiä ja erityisesti saman direktiivin 10 artiklan 1 kohtaa. Kyseisen säännöksen mukaan jäsenvaltiot

voivat rajoittaa jollekin telepalveluluokalle myönnettävien yksittäisten toimilupien määrää ainoastaan siltä osin kuin se on tarpeen riittävän numeromäärän tarjoamisen varmistamiseksi. Tästä ilmenee, että yhteisön lainsäätäjä on näin ollen myöntänyt, että puhelinnumeroita saattaa olla rajallinen määrä ja että ne voivat näin ollen muodostaa niukan voimavaran.

25 Direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohta on näin ollen ymmärrettävä siten, että jäsenvaltiot voivat periä teleyrityksiltä maksuja hallinnoidakseen puhelinnumeroiden luovuttamista mahdollisimman tehokkaasti.

26 Tästä seuraa, että kyseisessä säännöksessä mainittu ensimmäinen edellytys täyttyy, kunhan velvollisuus suorittaa sellainen maksu, josta säädetään pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä, liittyy puhelinnumeroiden luovuttamiseen.

27 Jos kyse on sitä vastoin puhelinnumeroiden luovuttamista koskevan pyynnön epäämisestä, johon ei määritelmällisesti liity minkäänlaista numeroiden käyttämistä eikä näin ollen myöskään käytettävissä olevien numeroiden määrän vähentymistä, direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdan säännöksiä ei voida soveltaa. Tällaisessa tapauksessa on sovellettava pääsääntöä, joka on kyseisen artiklan 1 kohdassa, jonka mukaan osana valtuutusmenettelyä yrityksille määrättävät maksut on rajattava numeroita koskevan pyynnön käsittelystä aiheutuviin hallinnollisiin kuluihin. Näin ollen velvollisuus suorittaa maksu, jonka määrä on suurempi kuin kolminkertainen aiheutuneisiin hallinnollisiin kuluihin nähden, on kyseisen säännön vastainen.

28 On vielä tarkistettava, täyttääkö sellainen velvollisuus suorittaa maksu puhelinnumeroiden luovuttamisesta, josta säädetään pääasiassa kyseessä olevassa

lainsäädännössä, direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdassa luetellut kaksi muuta edellytystä.

29 Syrjimättömyyttä koskevan edellytyksen osalta on muistettava, että se edellyttää sitä, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (ks. esim. asia C-149/96, Portugali v. neuvosto, tuomio 23.11.1999, Kok. 1999, s. I-8395, 91 kohta).

30 Tältä osin on todettava, että ISIS Multimedia ja Firma O2, aivan kuten Deutsche Telekomkin, ovat teleyrityksiä, jotka toimivat paikallisverkon alalla. Voidakseen tarjota palvelujaan niillä on välttämättä oltava käytössään puhelinnumeroita, joita ne voivat antaa asiakkailleen. Kyseiset yritykset ovat näin ollen palvelujen tarjoamisen osalta toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa. On kuitenkin kiistatonta, että ISIS Multimedia, Firma O2 sekä kaikki uudet operaattorit ovat velvollisia maksamaan TNGebV:n 1 artiklassa, luettuna yhdessä kyseisen artiklan liitteessä olevan B 1 kohdan kanssa, tarkoitetun maksun saadakseen puhelinnumeroita ja päästäkseen paikallisverkon puhelinpalvelujen markkinoille, kun taas Deutsche Telekomilla on käytettävissään huomattava numerovaranto, joka mahdollistaa sen toiminnan kyseisillä markkinoilla ja josta se ei ole suorittanut minkäänlaista maksua.

31 Näin ollen on todettava, että Deutsche Telekomia ja sen kilpailijoita ei kohdella samalla tavalla mainituille markkinoille pääsyn osalta.

32 Se, että Deutsche Telekomin on suoritettava maksu saadakseen uusia numeroita, ei vaikuta mitenkään tähän toteamukseen, joka koskee operaattoreiden pääsyä markkinoille.

33 Kyseiseen toteamukseen ei myöskään vaikuta se, että Deutsche Telekom on saanut numerovarannon edeltäjänään olleelta yritykseltä siten, että tämä toimenpide oli varannon siirtohetkellä sovellettavan Saksan lainsäädännön ja yhteisön lainsäädännön kannalta laillinen.

34 Esille nousee kuitenkin kysymys siitä, onko uusien operaattorien erilainen kohtelu verrattuna sellaiseen yritykseen kuin Deutsche Telekom, joka on tullut entisen monopolinhaltijan tilalle, perusteltavissa vai onko kyse direktiivin 11 artiklan 2 kohdan vastaisesta syrjinnästä.

35 Saksan hallituksen mukaan se, ettei Deutsche Telekom ole suorittanut maksua saamastaan numerovarannosta, on perusteltavissa sillä, että kyseisen yrityksen on hoidettava yleispalvelua ja että sen on myös vastattava niiden toimihenkilöiden eläkkeiden maksamisesta, jotka se on pitänyt palveluksessaan.

36 Tältä osin on todettava, ettei Saksan hallitus ole esittänyt minkäänlaisia numeroina esitettyjä tietoja sen väitteensä tueksi, että kyseisen varannon luovuttaminen maksutta on korvaus niistä kustannuksista, joita Deutsche Telekomille aiheutuu sen yleispalveluun liittyvien velvoitteiden osalta tai niiden toimihenkilöiden eläkkeiden maksamisen osalta, jotka se on pitänyt palveluksessaan. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on aiemmin todennut, koska direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdassa säädetään saman artiklan 1 kohdassa mainittuun pääsääntöön kohdistuvasta poikkeuksesta, sitä on tulkittava suppeasti (ks. yhdistetyt asiat C-292/01 ja C-293/01, Albacom ja Infostrada, tuomio 18.9.2003, Kok. 2003, s. I-9449, 33 ja 34 kohta). Näin ollen kyseiseen 2 kohtaan perustuvia perusteluja ei voida esittää puhtaasti yleisellä tasolla.

37 Ellei sellaisesta selvityksestä muuta johdu, jolla operaattorien erilainen kohtelu voitaisiin perustella, on katsottava, että pääasiassa kyseessä olevalla lainsäädännöllä

asetetun velvollisuuden kaltainen velvollisuus suorittaa puhelinnumeroiden luovuttamisesta maksu, joka on välttämätön edellytys kyseisten operaattorien pääsylle paikallisverkon puhelinpalvelujen markkinoille, huolimatta siitä, että sellainen yritys, joka on tullut aikaisemman monopolinhaltijan tilalle, voi toimia kyseisillä markkinoilla maksutta saamansa suuren numerovarannon turvin, merkitsee direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdan vastaista uusien operaattorien syrjintää.

38 Vaikka Saksan hallitus kykenisi näyttämään, että Deutsche Telekomille luovutettu numerovaranto on väitetyllä tavalla syrjimätön, olisi vielä tarkistettava, otetaanko numeroiden luovuttamisen perusteella suoritettavassa maksussa huomioon tarve edistää uusien palvelujen ja kilpailun kehittymistä.

39 Tältä osin on muistettava, että vääristymätön kilpailu voidaan taata ainoastaan varmistamalla yhtäläiset mahdollisuudet taloudellisten toimijoiden välillä (ks. asia C-462/99, Connect Austria, tuomio 22.5.2003, Kok. 2003, s. I-5197, 83 kohta).

40 Yhteisöjen tuomioistuin on aiemminkin tarkastellut kilpailuoikeuteen liittyvää kysymystä, joka on noussut esille sellaisen lainsäädännön osalta, jossa säädetään siitä, että määräävässä markkina-asemassa olevalle julkiselle yritykselle luovutetaan maksutta tiettyjä toimintaresursseja — tässä tapauksessa lisätaajuuksia digitaalisen matkaviestinnän osalta —, kun taas uuden operaattorin täytyy suorittaa maksu samaa alaa koskevasta toimiluvasta. Yhteisöjen tuomioistuin totesi tältä osin, että tällainen lainsäädäntö on omiaan rikkomaan EY 82 artiklaa, koska se laajentaa tai vahvistaa kyseisen yrityksen määräävää markkina-asemaa. Yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin täsmensi, ettei tällainen lainsäädäntö ole ristiriidassa kilpailusääntöjen kanssa, jos se maksu, jonka määräävässä markkina-asemassa oleva julkinen yritys on aikaisemmin maksanut saadakseen toimiluvan matkaviestinnän alalla, ja lisätaa-

juuksien ilmainen luovutus ilmeisesti vastaavat taloudellisesti maksua, joka on määrätty kilpailijalle (ks. em. asia Connect Austria, tuomion 85–90 kohta).

41 Näin ollen on suoritettava vastaavanlainen vertaileva tarkastelu niiden maksujen osalta, joita puhelinnumeroiden luovuttamisesta on peritty määräävässä markkina-asemassa olevalta yritykseltä ja sen kilpailijoilta.

42 Tältä osin on todettava, että määräävässä markkina-asemassa oleva yritys, eli Deutsche Telekom, ei ole suorittanut minkäänlaista maksua siitä, että sille on luovutettu hyvin suuri määrä puhelinnumeroita, ja että kyseisen yrityksen on suoritettava maksu ainoastaan uusien numeroiden luovutuksesta, kun taas sen kilpailijoiden, jotka ovat uusia operaattoreita, on suoritettava maksu heti ensimmäisestä numerosta alkaen.

43 On todettava, että kyseinen maksu, joka lasketaan luovutettujen numeroiden taloudellisen arvon perusteella, merkitsee teleyrityksille huomattavaa kustannuserää. Uusien operaattoreiden osalta kyseinen kustannuserä rasittaa niiden talousarviota heti siitä vaiheesta alkaen, kun ne aloittavat toimintansa paikallisverkon alalla.

44 Tästä seuraa, ettei uusille operaattoreille anneta puhelinnumeroiden saamisen suhteen yhtäläisiä mahdollisuuksia määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen kanssa ja että kilpailu paikallisverkon puhelinpalvelujen markkinoilla näin ollen vääristyy.

45 Sen sijaan, että pääasiassa kyseessä olevan lainsäädännön kaltaisella lainsäädännöllä helpotettaisiin merkittävästi uusien toimijoiden tuloa markkinoille, kuten direktiivin 97/13 johdanto-osan viidennessä perustelukappaleessa täsmennetään (ks. em. yhdistetyt asiat Albacom ja Infostrada, tuomion 35 kohta), poistamalla telemarkkinoiden osalta kilpailua koskevia eroja määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen ja uusien operaattoreiden välillä, mainitunkaltainen lainsäädäntö vaikuttaa siten, että kyseiset erot säilytetään. Tällainen lainsäädäntö on näin ollen este uusien toimijoiden tulolle kyseisille markkinoille, ja se merkitsee näin ollen jarrua uusien palvelujen ja kilpailun kehittymiselle, mikä on direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohdassa mainitun kolmannen edellytyksen vastaista.

46 Ensimmäiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 97/13 11 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sen kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan lainsäädännön kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että telemarkkinoilla toimiva uusi operaattori on velvollinen suorittamaan puhelinnumeroiden luovuttamisesta maksun, jossa otetaan huomioon luovutettujen numeroiden taloudellinen arvo, huolimatta siitä, että samoilla markkinoilla määräävässä markkina-asemassa oleva teleyritys on saanut maksutta hyvin suuren numerovarannon, joka oli sitä edeltäneen entisen monopolinhaltijan hallussa, ja siitä, että kansallisessa oikeudessa suljetaan pois mahdollisuus tällaisen maksun suorittamisesta mainitusta varannosta jälkikäteen.

Toinen kysymys

47 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä

vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista 10 päivänä huhtikuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/13/EY 11 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sen kanssa on ristiriidassa pääasiassa kyseessä olevan lainsäädännön kaltainen kansallinen lainsäädäntö, jossa säädetään, että telemarkkinoilla toimiva uusi operaattori on velvollinen suorittamaan puhelinnumeroiden luovuttamisesta maksun, jossa otetaan huomioon luovutettujen numeroiden taloudellinen arvo, huolimatta siitä, että samoilla markkinoilla määräävässä markkina-asemassa oleva teleyritys on saanut maksutta hyvin suuren numerovarannon, joka oli sitä edeltäneen entisen monopolinhaltijan hallussa, ja siitä, että kansallisessa oikeudessa suljetaan pois mahdollisuus tällaisen maksun suorittamisesta mainitusta varannosta jälkikäteen.

Allekirjoitukset